

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ประจำสถานีอนามัยในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง

ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นิพนธ์ สุทธิประทีป

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มกราคม 2555

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ประจำสถานีอนามัยในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง

ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นิพนธ์ สุทธิประทีป

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มกราคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

THE RELATIONSHIP BETWEEN MOTIVATION IN PERFORMANCE OF PUBLIC
HEALTH OFFICERS' AND THEIR ROLE IN "HEALTHY THAILAND" PROJECT
IN PHRANAKORN SI AYUTTHAYA PROVINCE

NIPON SUTTHIPRATEEP

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Social Sciences for Development
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

January 2012

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับบทบาท ของเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

โดย นิพนธ์ สุทธิประทีป
สาขา สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นพวรรณ ชีระพันธ์เจริญ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพร พูลสุข

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริณา จิตต์จรัส)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นพวรรณ ชีระพันธ์เจริญ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพร พูลสุข)

..... กรรมการ
(นายแพทย์สุรชัย โชคครรชิตไชย)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

.....อธิการบดี
(ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ)

มกราคม พ.ศ. 2555

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

นิพนธ์ สุทธิประทีป. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับบทบาทของเจ้าหน้าที่
สาธารณสุข ประจำสถานอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา).
พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. อาจารย์ที่ปรึกษา :
รองศาสตราจารย์ ดร.นพวรรณ ชีระพันธ์เจริญ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพร พูลสุข.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับ
บทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานอนามัยในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรงในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของประสพการณ์การทำงาน องค์ประกอบการปฏิบัติงาน กับ
บทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานอนามัยในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรงในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานอนามัยในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ทั้งสิ้น 265 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน กับบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
ประจำสถานอนามัยในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมพบว่าไม่มี
ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แรงจูงใจในการ
ปฏิบัติงานด้านสัมพันธ์ทางมีความสัมพันธ์กับบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานอนามัยใน
การปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ พบว่าไม่มี
ความสัมพันธ์

2. ความสัมพันธ์ระหว่าง ประสพการณ์การทำงาน องค์ประกอบการปฏิบัติงาน กับบทบาทของ
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า 1) ประสพการณ์
การทำงาน ได้แก่ อายุราชการ ตำแหน่งทางราชการ และการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับบทบาทของเจ้าหน้าที่
สาธารณสุข ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) องค์ประกอบการปฏิบัติงาน
ได้แก่ การรับภาระนิเทศงาน มีความสัมพันธ์ กับบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการปฏิบัติงานเมืองไทย
แข็งแรง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Nipon Sutthiprateep. (2012). **The Relationship between Motivation in Performance of Public**

Health Officers' and their Role in “HEALTHY THAILAND” Project in Phranakhon Si Ayutthaya Province. Master's Thesis, M.A. (Social Sciences for

Development). Phranakhon Si Ayutthaya: Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

Advisory : Committee Associate Professor Dr.Noppawan Teerapuncharoen , Assistant Professor Suporn Poonsuk.

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the relationship between motivation in performance of health officers' and their role in “HEALTHY THAILAND ” Project administered at health centers in Phranakhon Si Ayutthaya Province.; and 2)study the relationship between work experiences, aspects of work and their role . The sample group consisted of 265 public health officers working on the Project at health centers around Phranakhon Si Ayutthaya Province.The questionnaire was used as the research instrument.The data were analyzed using these statistical device: percentage,mean,standard deviation,and Chi-square .

The findings indicated that :

1. AS a whole, the relationship between motivation in performance and their role on the “ Healthy Thailand ” Project was found no significance at .05 .When considering each aspect,it was found that motivation in performance related to the role at the significant level of .05. There was no significant relation in other variables.

2. The relationship between the work experiences, aspects of work and their role performed on the Project, was as follow: 1) their work experiences such as official,official positions,and training experiences related to their role periods of work ; 2) aspects of work ,like supervision, related to their role .

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา แนะนำ ช่วยเหลือ ตลอดจนให้ความรู้แนวคิด เป็นอย่างดีจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ. ดร. นพวรรณ ชีระพันธ์เจริญ และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผศ. สุพร พูลสุข ในการตรวจสอบ และแนะนำให้แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านคือ นายแพทย์สมชัย วิโรจน์แสงอรุณ นักวิชาการ สาธารณสุขเชี่ยวชาญด้านส่งเสริมพัฒนา รักษาราชการในตำแหน่งสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รศ. ดร. จรัญ มะลูลีม อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นายแพทย์ยุทธพงศ์ พตด้วง หัวหน้าศูนย์ประสานภารกิจหน่วยบริการปฐมภูมิ โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา และ ผศ. กรองทิพย์ นิยมถนอม ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ ปรับปรุง ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์สุรชัย โชคครรชิตชัย โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยาและ สาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอ ตลอดจนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทุกตำบล ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ที่ได้ให้ความสนับสนุน อนุเคราะห์ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวม ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่า และประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแทนพระคุณแก่บิดา มารดา ครู-อาจารย์ ท่านผู้มีพระคุณทุกท่าน

นิพนธ์ สุทธิประทีป

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพประกอบ	ฉา
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
สมมติฐานการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	13
แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายเมืองไทยแข็งแรง	18
บทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในการปฏิบัติงานฯ	27
บริบทของสถานีอนามัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	45
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การตรวจสอบคุณภาพและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ) การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล.....	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะประชากร ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำ สถานีอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	53
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ การทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประจำสถานีอนามัยในการปฏิบัติงานเมืองไทย แข็งแรง ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	55
ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	57
ส่วนที่ 4 ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงาน กับบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการ ปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	59
ส่วนที่ 5 ข้อมูลบทบาท ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	63
ส่วนที่ 6 ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่าง ประสบการณ์ทำงาน องค์ประกอบ การปฏิบัติงานและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน กับ การปฏิบัติงาน ตามบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการ ปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรงในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	77
ส่วนที่ 7 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	86
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
สรุปผล	89
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะ.....	102

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	113
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	114
ประวัติย่อผู้วิจัย	123

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ประจำสถานีอนามัย ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีงบประมาณ 2548	36
2 แสดงรายชื่ออำเภอ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	46
3 จำนวนความถี่และร้อยละ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการ ปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามลักษณะ ประชากร	53
4 จำนวนความถี่และร้อยละของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน ในกรปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา.....	55
5 จำนวนความถี่และร้อยละของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำแนกตาม องค์ประกอบการปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา.....	57
6 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ แรงจูงใจ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงาน เมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกเป็นรายชื่อ.....	59
7 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนให้หมู่บ้าน ในเขตรับผิดชอบพัฒนาเป็นหมู่บ้านแข็งแรง	63
8 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงาน เมืองไทย แข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัด ระดับตำบล.....	67

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
9 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการส่งเสริมและพัฒนาชมรมสร้างเสริม สุขภาพ.....	70
10 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการพัฒนาสถานีอนามัยให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับการดำเนินงานสร้างสุขภาพ.....	72
11 จำนวนร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรงใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการประสานงานความร่วมมือหน่วยงาน เกี่ยวข้องในตำบลให้สนับสนุนการพัฒนาสุขภาพ	73
12 จำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง รายด้าน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	76
13 ความสัมพันธ์ระหว่าง ประสิทธิภาพการทำงาน กับบทบาทของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	77
14 ความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบการปฏิบัติงาน กับบทบาทของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	79
15 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน กับบทบาทของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	80

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

16	ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานรายด้าน กับบทบาทของ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในการปฏิบัติงานเมืองไทย แข็งแรงในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	81
17	แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน	83
18	จำนวนและร้อยละของปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานเมืองไทยแข็งแรง ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา....	86

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2	สูตรของบทบาท	14